

INDENRIGS- OG SUNDHEDSMINISTERIET

Sundhedsudvalget 2022-23 (2. samling)
SUU Alm.del - endeligt svar på spørgsmål 324
Offentligt

Slotsholmsgade 10-12
DK-1216 København K

T +45 7226 9000
F +45 7226 9001
M sum@sum.dk
W sum.dk

Folketingets Sundhedsudvalg

Dato: 17-05-2023
Enhed: PSYK
Sagsbeh.: SUMLPE
Sagsnr.: 2305708
Dok. nr.: 2682067

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål 324 (Alm. del), som Folketingets Sundhedsudvalg har stillet til indenrigs- og sundhedsministeren den 19. april 2023.

Spørgsmål 324:

”Hvordan indgår spildevandsanalyser i narkotikaovervågningen i Danmark, og hvordan vurderer ministeren spildevandsanalyser som et værktøj til at kortlægge af bruget af ulovlige stoffer m.m.?”

Svar:

Til brug for besvarelsen har Indenrigs- og Sundhedsministeriet fra Sundhedsstyrelsen indhentet følgende bidrag, hvortil jeg kan henholde mig:

”For at kunne besvare spørgsmålet har Sundhedsstyrelsen fået bidrag fra retsmedicinsk Institut, retskemisk afdeling i København, der de senere år har gennemført spildevandsanalyserne i Danmark.

Siden 2011 er der foretaget undersøgelser af spildevand for illegale stoffer i større europæiske byer i regi af Sewage analysis CORe group — Europe (SCORE), som er et europæisk netværk for spildevandsanalyse. Resultaterne fremgår af gruppens hjemmeside og det europæiske narkotikaovervågningscenter, EMCDDA’s rapporter. Se links vedr. EMCDDAs rapport nedenfor.

Retskemisk Afdeling, Retsmedicinsk Institut, Københavns Universitet har opsamlet spildevandsprøver fra københavnske spildevandsanlæg i 2019, 2021 og 2022 og analyseret for udvalgte misbrugsstoffer. Det er kun muligt at monitorere hyppigt forekommende stoffer, da sjældent forekommende stoffer, herunder NPS (new psychoactive substances), forekommer i for lave koncentrationer.

Tilbageberegningen fra målt rusmiddel i spildevand til antal doser er behæftet med nogen usikkerhed. Resultaterne er mest troværdige for systematisk monitorering af udvikling i et område over tid, i forhold til sammenligninger mellem byer.

Spildevandsanalyser kan angive forekomst og udviklingstendenser over tid, som kan være nyttigt som et led i overvågningen af illegale stoffer på lige fod med øvrige monitoreringsredskaber på stofområdet. Som nævnt, kan der være begrænsninger relateret til utilstrækkelig følsomhed ved påvisning, ligesom der kan være stabilitetsproblemer for nogle stoffer. Endvidere indeholder spildevand stoffer, der har både legal, medicinsk anvendelse og som er genstand for illegal distribution og anvendelse, fx opioider. Det giver derfor ikke mening at bruge spildevandsanalyser ifm. overvågning af fx misbrug af opioiderne, da opioider jo primært er receptpligtig medicin, og derfor ikke giver klar indikation på udvikling af et misbrug af de illegale produceret og importeret opioider.

Foruden at fange op illegale stoffer, er spildevandsanalyse tidligere blevet brugt til at kortlægge tobak- og alkoholforbrug samt til at påvise ulovlig produktion af rusmidler.

I 2022 blev der analyseret for amfetamin, metamfetamin, ketamin og MDMA (ecstasy). Der blev også analyseret for omsætningsprodukter af kokain og cannabis, sidstnævnte dog ikke i København af tekniske grunde. Fundene i København lignede fundene i andre europæiske storbyer, dog med relativ stor andel af ketamin. Det skal dog her bemærkes, at ketamin også har lovlig anvendelse som humant og veterinært lægemiddel. Endvidere er der de senere år set en øget forekomst af kokain, hvilket er i overensstemmelse med andre datakilder der benyttes i stofovervågningen.

EMCDDAs seneste rapport om spildevandsanalyser:

https://www.emcdda.europa.eu/publications/html/pods/waste-water-analysis_en

SCORE gruppens hjemmeside:

<https://score-network.eu/>

Med venlig hilsen

Sophie Løhde